

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۶/۲۹

پوهاند ډوکتور محمد اسماعیل یون

ارسالی: قاسم باز

ای د ویده ملت معماره!

(د یوه ارمان مبارکی)

ای په سپرو خاورو کې ویشی اروا!

ستا د سلگونو مراوو ارمانونو څخه یوه هیله وغورږېده؛ پرون افغانی پر کلداری خپل لاس بر کړ، ټوله شپه نارامه وم، چې شپه سبا شي او ژر مبارکی ته درشم، مبارکی ته درغلم، خو ته په سپرو خاورو کې آرام ویده وي، له خپل ملته مانيجن بنکارېدي، نهیلی وي، مور سره دې هېڅ خبرې ونه کړي، زموږ مبارکي دې لکه چې وانه وړېدله، د دعا لاسونه مو درته لپه کړل، خو له قبر څخه هېڅ اواز رانغی، ته لکه چې له مورې ډېر خفه وي، ته به فکر کوي چې ما دې ملت سره څه وکړل، خو دوی لا تر اوسه زما پر قبر گونبزه هم ونه دروله، مور ملامت یو، که ملامت نه وای، نو دا به مو حال نه و. هو تا ډېرې ودانې جوړې کړې، تا ډېرې مانی ودرولي، خو اوس دې کور تر سپرو خاورو لاندې پټ دی، دا منو،

خو ای د بدمرغه ملت نیکمرغه ولسمشره!

ته څومره نیکمرغه یې، ته په خپله دایمي ارامگاه کې د څومره عزت خاوند یې، ته په ژوند کې د ارگ په مانی کې دومره خوشاله او راتول نه وي، لکه دلته چې یې. هلته دې خپلو ماشومانو او د کورنۍ غړو ته دومره وخت نه درلود چې شپه او ورځ ورسره مجلس وکړي او هم خپله کورنۍ په مینه ونازوي، ورځ به په نورستان وي، شپه به په بدخشان، کله به په کندهار وي، کله به په ننگرهار، کله به له مخالفانو سره لاس او گربوان وي او کله له دوستانو سره، کله به پر اعمار مصروف وي، کله به هم پر پلان، کله به دې د گاونډیو توطیې شنډولي او کله به هم د کورنیو، ټول عمر دې پر سرگردانیو تیر شو، اولادونه دې په غیر کې ونه نیول، تفریح ته دې یونه وړل، نوم دې د باچا و، خو خپله گدا وي، د نړۍ پر گوټ گوټ وگرځیدلي، په عربو او پر عجمو دې د یو سور سیلاب د راتګ له امله خپله غاړه خلاصه کړه، د خپل هیواد لپاره دې د خیر کچکول غاړه کې واچوه، خپل غرور دې وځپه، پردو ته دې د مرستې لاس اوږد کړ، خو ټولو ناهیلی پرېښودې، ژوند دې د مبارزې په سره ډگر بدل شو، ټول په ستړیا او بریا کې تیر شو، د خپل وطن هغه زلمیان درباندي راپورته شول چې تا روزلي وو، گوتې یې ماشي ته ورورې، د ناعقله احساساتو په څپو کې یې د ابادۍ دنگ ځلی راوړوه. اوس نو ته پر لوړه غونډۍ خښ یې، ته ډېر نیکمرغه یې،

ای د ستړي اروا خاونده!

دلته په دې سپرو خاورو کې د جنت یوه وړه باغچه ده چې د یوه کور (اولس گلان) په کې غورېدلې راتول دي. ته څومره نیکمرغه یې چې په دې ځای کې بني لاس ته خپل ورور، چې لاس ته خپله

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

میرمن، بله خوا دې خور، بله خوا دې زامن او ورېرونه، نرور، لور او خواړه لمسیان ټول راټول دي. جنت نور څه ته وايي؟ جنت خو همدا دی چې د یوې کورنۍ د مشر په لمن کې یې د هغه ټول نازولي راټول وي.

پوره څلوېښت کاله کيږي چې له خپلې کورنۍ سره یو ځای یې، ډېرې کیسې به دې ورته کړې وي، لمسیانو به دې پر اوږو لاسونه اچولي وي، ايله به یې درباندي مینه ماته شوې وي. تا به ورته د دربار او پاچاهۍ ټولې کیسې کړې وي، د چا د وفادارۍ او د چا د بې وفایۍ کیسې به دې ورته یوه یوه له غوږه تیره کړې وي، چا اول ماشه راکش کړه، څوک دې ډېر روزلي وو، چا ډېر ځورولی وي، ټول به دې سترگو سترگو ته ودرېدلي وي.

له خپل ملته به دې څومره گیلې ورته کړې وي، ورور دې، میرمن دې، ورېندار دې، لور دې، زامن دې، لمسیان دې، ټول به درته غوږ غوږ وو، هغوی به هم له خپل ملته ډېرې گیلې درته کړې وي، ان پیغورونه به یې هم درکړي وي چې ته په کوم ملت نازېدلي او تا یې د ابادۍ لپاره خولي تویولي. څه شو هغه ملت دې؟ څه شو هغه ارمان دې؟ څه شو هغه جانان دې؟ څلوېښت کاله دې له خپلو ماشومانو سره یو ځای وي، هر څه به دې ورته بیان کړي وي.

اوس پر جگه غوندې خښ یې، ټول کابل دې تر نظر لاندې دی، هر څه چې تیرېږي، ته یې گوري، هغوی چې پر تا یې ماشه راکش کړه، هغوی اوس نه شته، څوک پر مرگ او څوک په ژوند له وطنه کوچېدلي دي. ټول پر خپلو عملونو پښیمانه دي، هر یو خپل عمل او خپلې عقیدې ځورلي. هغوی که پښیمانه وي، که نه، خو مور ملت یې له یو ستر خدمتگاره محروم کړو.

له مور ملته ډېره گيله مه کوه، مور خپله حافظه، ژبه او فکر له لاسه ورکړي، مور یو گونگ ملت یو، که زړه کې تا سره مینه ولرو، نو د بیان وسیله یې نه لرو. اوس چې تر څلوېښتو کلونو وروسته ستا د یو ارمان د پوره کیدو لپاره ستا د قبر د ډبرلیک تر شا ودرېدم، نو خوله کې مې ژبه بنده شوه، الفاظ راځني وتبښتدل، تاسو، ستاسو د کورنۍ ټول غړي او تنکي تنکي گلان مې ټول سترگو ته ودرېدل، څه مې ونه شول ویلای، ژبه مې خوله کې بنده بنده شوه، بیا د هر یو قبر ته لارم، د ملت د یوه غړي په توگه مې بښنه ترې وغوښته، د گڼو شهیدانو په منځ کې تاوېدم راتاوېدم، د هر شهید د ډبرلیک سر ته مې کتل، ورور، ورېندار، میرمن، زوی، لور، وراره، لمسی، لمسی، لمسیان، څومره تراژیدي وه، د کربلا یو ژوندی تصویر و، خو د غمیزې په دې څپو کې بیا هم خوشاله په دې وم چې د ملي مشر او د هیواد د یو ستر معمار ټوله کورنۍ د هغه په شاوخوا راټوله ده، بیلتون نه شته پیوستون دی. لمسیان به یې پر اوږو، زامن به یې پر زنگنو، ورور به یې تر شا، میرمن به یې تر څنگ، لور او نرور به یې څنگ ته نږدې ناست وي، ټول به په جنت کې د خدای میلمانه وي. له شهیدانو څخه خو د سوال او ځواب خبره هم نه شته، د جنت ور به ورته خلاص وي، زړه کې مې یو ځل بیا د ډاډ په توگه دا خبره راتیره شوه چې مشر بختور دی چې کورنۍ یې پرې راټوله ده. د یو معتقد مسلمان لپاره به ترې د زیاتې نیکمرغۍ احساس چیرې وي چې ابدې مانی کې یې د خپلې کورنۍ ټول غړي سره راټول وي.

نو ای د سترې اروا خاونده!

ای د غریب ولس غني سرداره!

له سلغونو ارمانونو څخه دې نن د یوه ارمان بریا مبارک شه!

نن که دې خپل سیال (ذوالفقار علي بوټو) هلته چیرته ولید، نو ژر یې راوغواړه، ان که د دوزخ په غیږ کې هم و، د جنت له باغیچو ورپسې ووځه، خیر دی په دوزخ کې ورسره کینه، د حساب او کتاب میز په منځ کې کیږده، ورته ووايه چې راوباسه کلداره دې او په تله کې یې کیږده او ته ورته

له خپل جيبه زرگيز نوبت راوکاره، په تله کې يې ور واچوه! ورته ووايه چې اوس يې نو وتله چې د چا خبره کړه او د چا پيسه درنه ده؟ ته خو د افغان ملت مشر يې، پښتنو افغانانو چې سل کاله وروسته هم خپل غچ واخيست، نو بيا يې هم بيره کړې، نو که تاسو نيمه پيرۍ وروسته هم خپل غچ واخيست بيا هم تر وخت د مخه دۍ.

گوره مشره!

مور منو چې مور ملامت يو، خو دومره هم ناشکره نه يو چې ستاسو ارمانونه او نیک کارونه يو په بل پسې هير کړو، ناتوانه يو، خو بي ايمان نه يو، ستاسو هر ارمان به که خدای کول يو په يو پوره کوو او کله چې دې هر ارمان پوره کیده، نو قبر ته به دې د مبارکۍ په خاطر درځو، خو ته به يوه ژمنه مور سره کوي چې مور ته به بښنه کوي، بښنه به ستاسو د ټولې کورنۍ د غرو او گلاليو ماشومو لمسيو له خوا هم وي، هغوی ډېر گلالي کوچنيان وو، هغوی ډېر معصوم وو.

هغو ته هيڅ کتلای نه شو، هغو ته، ته ووايه چې مور وښي، مور هم ستا معنوي اولادونه يو، ته د ټول ملت پلار يې، پلار خو پر اولادونو ډېر مهربانه وي، نو مور به په ډېرې لورښې او مهربانۍ سره وښي!

ای د بدمرغه ملت نیکمرغه شهید ولسمشره! موره وښه!

د پانېو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ